

IN DEZE NIEUWSBRIEF

NIEUWS UIT EUROPA

Teken de petitie 'Meer democratie op de werkplek!'

1

Het nieuwe werkprogramma van de Europese Commissie

1

Zonder actie duurt het tot 2021 voordat de gender pay gap niet meer bestaat

3

Europese Arbeidsautoriteit (ELA) doet niets met klachten van bonden

3

LEESTIP

ETUC leaflet - the role of standards in services sector - Final

4

VERDIEPING

Verruiming en verlenging van de tijdelijke kaderregeling voor staatssteun bedrijven

4

NIEUWS UIT EUROPA

Teken de petitie 'Meer democratie op de werkplek!'

Het EVV heeft een petitie gelanceerd voor vakbondsleden en bestuurders die de Europese en nationale instellingen oproept om actie om werknemersrechten te respecteren bij herstructureringen op de werkplek. Nu met corona is het actuelere dan ooit, betrek werknemers bij de besluiten die een bedrijf neemt.

Dus teken allemaal massaal!!

Het nieuwe werkprogramma van de Europese Commissie

Deze week presenteerde de Europese Commissie haar [werkprogramma voor 2021](#). Het [werkprogramma](#) bevat nieuwe wetgevende initiatieven en volgt grotendeels de State of the Union speech uit september. Volgens Von der Leyen blijft corona het belangrijkste dossier de komende tijd: "Our utmost priority will continue being to save lives and livelihoods threatened by the coronavirus pandemic. We have already achieved a lot. But Europe is not out of the woods yet and the second wave is hitting hard across Europe. We must remain vigilant and step up, all of us. The European Commission will continue its efforts to secure a future vaccine for Europeans and to help our economies recover, through the green and digital transition."

De Commissie wil nu van strategie naar concrete acties om de dubbele groene en digitale transitie te verwezenlijken. Het werkprogramma bevat nieuwe wetgevende initiatieven langs de 6 hoofdpolitieke lijnen van de Commissie Von der Leyen.

1. Een European Green Deal

Om klimaatneutraal te zijn in 2050 heeft de Commissie diverse initiatieven afgekondigd: fit for 55 pakket (om uitstoot met minimaal 55% te verminderen in 2030), een CO2 aanpassingsmechanisme, een circulair economie actieplan, een biodiversiteitsstrategie en tot slot de van 'boer tot bord strategie'.

2. Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk

Een belangrijk initiatief dat aangekondigd is, is het wetgevende voorstel om de werkomstandigheden van platformwerknemers te verbeteren. Er zal een roadmap komen met digitale doelen voor 2030 rondom vaardigheden en digitale publieke diensten. Ook een update van de nieuwe industriële strategie voor Europa valt onder dit kopje.

3. Een economie die werkt voor de mensen

De Commissie probeert ervoor te zorgen dat de coronacrisis niet tot een sociale crisis leidt, er zal een actieplan komen om de Europese pijler van sociale rechten volledig te implementeren. Ook zal er een Europese kindgarantie komen, hetgeen betekent dat elke kind toegang zou moeten hebben tot basisdiensten als onderwijs en gezondheidszorg. Om de economieën en de Europees monetaire Unie zijn er ook diverse acties op dit terrein aangekondigd.

4. Een sterker Europa in de wereld

De Commissie wil dat Europa een stevige positie inneemt op het wereldtoneel door leidend te zijn in de zoektocht naar een veilig en toegankelijk vaccin. De Commissie zet in op het versterken van multilateralisme, en diverse partnerschappen en ontwikkelingshulp.

5. Bevorderen van de Europese manier van leven

De Commissie gaat een Europese gezondheidsunie voorstellen door de rol van de diverse agentschappen rondom gezondheidszorg te versterken. Er komt ook een nieuw agentschap voor biomedisch onderzoek en ontwikkeling. Ook vallen hier diverse voorstellen onder rondom Schengen, asiel en migratie en een aantal maatregelen rondom legale migratie. De Commissie richt zich ook op een Security Union die terrorisme dreigingen, georganiseerde misdaad en andere bedreigingen zal moeten adresseren.

6. Een nieuw push voor Europese democratie

De Commissie zal strategieën presenteren rondom de rechten van een kind en personen met beperkingen en ook een voorstel om gender-based geweld aan te pakken. Er zijn acties aangekondigd rond de bescherming van journalisten en de financiering van Europese partijen. Ook de lange termijnvisie voor landelijke gebieden valt hieronder.

Tot slot benadrukt de Europese Commissie het belang van een nieuwe Mededeling rondom Better Regulation, waarin de focus zal liggen op versimpeling en verminderen van lasten, door de introductie van de '1 erin 1 eruit benadering'. De Commissie doet alsof dit programma ervoor gaat zorgen dat er betere wetgeving komt maar schiet daarin totaal door in het kwantitatieve verhaal. Het gaat om goede wetgeving met belangrijke doelen, de Commissie richt zich nu vooral op kwantitatieve doelen als versimpeling, 1 erin en 1 eruit zonder na te denken en kritisch voor ogen te houden welk doel de wetgeving beoogt. It's the quality and not the quantity die er toe doet! De volledige lijst van de 44 nieuwe beleidsdoelen kan teruggevonden worden in [Annex 1](#) van het 2021 werkprogramma.

Het [Europees Verbond van Vakverenigingen](#) reageerde in een persbericht dat er positieve elementen in het Werkprogramma zitten maar ook belangrijke omissies en zelfs een absurd voorstel.

Positief in het werkprogramma:

- Aangekondigde wetgeving om de arbeidsomstandigheden van platformwerknemers te verbeteren;
- Een actieplan voor de volledige implementatie van de Europese Pijler van Sociale rechten;
- Een strategisch raamwerk voor veiligheid en gezondheid op de werkplek;
- Een nieuw voorstel om geweld tegen vrouwen te bestrijden;
- Wetgeving voor duurzame corporate governance.

Belangrijke missers in het werkprogramma volgens het EVV is:

- Het ontbreken van verwijzingen naar werkenden, banen of een sociaal rechtvaardige transitie onder het Green Deal kopje;
- Geen voorstellen op belastingen;
- Niets over de herziening van de Europese economic governance;
- Geen verwijzing naar wetgeving over minimuminkomen (inkomen dus geen loon!).

Volgens het EVV, en ook de FNV is die mening toegedaan, is het absurd om te blijven hameren op de 'een erin, een eruit' benadering. Vooral omdat de Commissie zelf ook al geconstateerd heeft dat het ongeschikt is.

Secretaris-Generaal van het EVV Luca Visentini zei: "The ETUC looks forward to working with the European Commission for "full implementation" of the 20 principles of the European Pillar of Social Rights and on the other positive proposals. Of course the substance remains to be seen but the intention appears to be good.

"But the European Commission seem to have completely misjudged matters if they think that the green deal will get anywhere without securing the support and employment of citizens, especially in the industries and regions most involved. It is not just about technology and targets, it is about safeguarding people, so that no one is left behind.

"We also don't understand how a fair, sustainable and inclusive recovery can be built without revising the economic governance of the EU, which was conceived in the time of the financial crisis and austerity, and without an ambitious plan for reforming EU taxation to ensure a level playing field, an effective fight against tax avoidance and reinforced EU own resources.

"It is a mistake however to promise to implement the absurd 'one in one out' principle. Would an urgent regulation be held up until official finds something to abolish? It is a gimmick that cannot work in practice and should be dropped immediately."

Zonder actie duurt het tot 2021 voordat de gender pay gap niet meer bestaat

Vrouwen verdienen in de Europese Unie nog steeds minder dan mannen voor hetzelfde werk, maar liefst 14% minder per uur dan mannen. De Europese Commissie had beloofd om hier wat aan te doen maar het wetsvoorstel is naar de vergadering van de Europese Commissie in december verschoven. De vraag is of het wetsvoorstel dan gepresenteerd wordt of dat het alsnog verschoven wordt.

Het [EVV heeft onderzoek](#) gedaan en geconcludeerd dat er zonder actie van de Europese Commissie nog jaren kan duren voordat de situatie verbetert. Vrouwen in Frankrijk moeten 1000 jaar wachten om eerlijk beloond te worden.

In Nederland zal pas in 2051 als de huidige trend voortzet de gender pay gap gesloten zijn. De FNV en het EVV hebben via brieven en twitter aandacht gevraagd.

Op 11 november is het Equal Pay day. De FNV houdt een online bijeenkomst met Kitty Jong, Judy Hoffer en Tweede Kamerlid Liliane Ploumen. Aanmelden kan via diversiteit@fnv.nl

Europese Arbeidsautoriteit (ELA) doet niets met klachten van bonden

De Europese Arbeidsautoriteit (ELA) is in oktober 2019 begonnen met de werkzaamheden. [Vakbonden hebben toentertijd 10 zaken](#) aangedragen uit diverse sectoren en lidstaten variërend van het niet betalen van lonen, vakantiegeld tot het niet betalen van sociale zekerheid. De zaken tonen allemaal aan dat er misbruik wordt gemaakt van grensoverschrijdende werknemers:

- Een bouwvakker in Duitsland heeft vier jaar moeten wachten op 8000 euro aan onbetaald loon
- Steigerbouwers in Denemarken kregen maar de helft van de lokale werknemers betaald.

Nu één jaar later heeft de Arbeidsautoriteit alleen de zaken in een brief onder de aandacht van de lidstaten gebracht, geen enkele individuele werknemer is benaderd. De vakbonden hebben de klachten opnieuw onder de aandacht van ELA gebracht met 2 nieuwe zaken uit de maritieme en agrarische sector. Het EVV heeft zijn teleurstelling en ook bezorgdheid in een [brief](#) aan de interim directeur van ELA laten weten alsook aan de Eurocommissaris voor Sociale Zaken Nicolas Schmitt.

Per Hilmersson, de vakbondsvertegenwoordiger in het management board van ELA, zegt hierover het volgende: "Too many cross-border workers are trapped in a shadow economy in which rogue employers make profits by undercutting wages and flouting basic rights like paid holiday, sick leave and social security.

"The establishment of the European Labour Authority this time last year brought hope that the enforcement of EU rules on equal pay and rights for mobile workers would be the beginning of the end for this exploitation.

"Although the ELA will be fully operational only in 2024, it brings trade unions no pleasure to say that ELA so far did not effectively follow up the concrete abuses of vulnerable workers that were brought to its attention.

"ELA must be made fully operational as a matter of priority to make sure that the cases referred to it by trade unions are properly investigated, including through cross-border inspections. Not only is the credibility of ELA at stake, but confidence in the EU rests on the single market and free movement being fair to working people."

LEESTIP:

ETUC LEAFLET – [The Role of standards in services sector -Final](#)

VERDIEPING

Verruiming en verlenging van de tijdelijke kaderregeling voor staatssteun bedrijven

In maart heeft de Europese Commissie een [tijdelijke kaderregeling aangenomen om de regels tegen het verlenen van staatssteun tijdelijk te versoepelen](#). Het idee was dat lidstaten in de coronatijd onder bepaalde voorwaarden toch een bepaalde mate van staatssteun konden bieden om de economie te ondersteunen. De tijdelijke kaderregeling maakte 5 soorten overheidssteun voor bedrijven mogelijk:

1. Rechtstreekse subsidies, selectieve belastingvoordelen en voorschotten: de lidstaten kunnen regelingen opzetten tot een bedrag van 800 duizend euro per bedrijf om te voorzien in “dringende liquiditeitsbehoeften”;
2. Overheidsgaranties voor leningen die bedrijven bij banken aangaan: de lidstaten kunnen overheidsgaranties verlenen om ervoor te zorgen dat banken leningen blijven verstrekken aan bedrijven;
3. Gesubsidieerde overheidsleningen voor bedrijven: de lidstaten kunnen bedrijven leningen met gunstige rentevoeten verstrekken;
4. Waarborgen voor banken die staatssteun naar de reële economie door leiden: lidstaten mogen banken gebruiken als een kanaal voor steun aan bedrijven, met name aan kleine en middelgrote ondernemingen. De kaderregeling maakt duidelijk dat deze vorm van steun wordt beschouwd als bedrijvensteun, en geeft richtsnoeren om ervoor te zorgen dat de concurrentie tussen banken zo weinig mogelijk wordt verstoord;
5. Kortlopende exportkredietverzekering: De kaderregeling voorziet in extra flexibiliteit voor het bewijs dat bepaalde landen niet-verhandelbare risico's inhouden, waardoor de staat waar nodig kortlopende exportkredietverzekering kan verstrekken.

Alle lidstaten hebben onder deze tijdelijke verruiming van de EU regels inzake staatssteun goedkeuring gevraagd voor een veelheid van nationale steunmaatregelen voor bedrijven. In het onderstaande geven we allereerst een overzicht van de goedgekeurde Nederlandse aanvragen voor staatsteun voor bedrijven. Opvallend is dat KLM het enige bedrijf is waarvoor de overheid bedrijfsspecifieke staatssteun heeft aangevraagd, de overige aanvragen betreffen MKB bedrijven, microbedrijven of bepaalde sectoren.

Nederlandse maatregelen onder de tijdelijke EU kaderregeling voor staatssteun aan bedrijven

Onder deze regeling heeft de Europese Commissie [in april een Nederlandse regeling ter waarde van 23 miljoen euro goedgekeurd om bepaalde aanbieders van maatschappelijke hulp en medische zorg die thuisverzorging te ondersteunen](#). Met de maatregel konden de zorgverstrekkers steun blijven verlenen aan mensen in nood, thuisverzorging stimuleren en een e-vervanging bieden voor de niet met het coronavirus gerelateerde zorgdiensten die gewoonlijk door ziekenhuizen in thuiszorg worden verleend, zoals gevraagd door de Nederlandse overheid. De Commissie oordeelde dat de door Nederland aangemelde regeling voldeed aan de voorwaarden van de tijdelijke kaderregeling, met name ook omdat het maximale steunbedrag niet meer dan 100 000 euro per onderneming bedroeg.

Ook keurde de Commissie [in april de Nederlandse regeling van 100 miljoen euro ter ondersteuning van MKB bedrijven](#) die door de uitbraak van het coronavirus zijn getroffen, goed. Het doel van deze regeling is om die ondernemingen te helpen die als gevolg van de uitbraak van het coronavirus moeilijkheden hebben liquiditeit aan te trekken, om hun directe werkkapitaal- en investeringsbehoeften te dekken, zodat zij hun activiteiten tijdens en na deze uitbraak kunnen voortzetten.

Tevens keurde de Commissie [in april de Nederlandse garantieregeling voor werkkapitaal- en investeringskredieten die banken verstrekken](#), goed. Deze regeling dient om de liquiditeitskrapte van ondernemingen als gevolg van de uitbraak van het coronavirus te helpen opvangen. Zij geldt alleen voor leningen die banken vanaf 24 maart 2020 hebben verstrekt. De Nederlandse Staat zal voor 90 % garant staan voor nieuwe leningen aan MKB-bedrijven en voor 80 % voor nieuwe leningen aan grote ondernemingen. Bankleningen moeten kredietnemers zes maanden uitstel van aflossing geven voordat zij een beroep kunnen doen op de in het kader van de regeling afgegeven staatsgaranties op leningen. In mei keurde [de Europese Commissie in mei een Nederlandse regeling](#) ter waarde van 650 miljoen euro goed voor compensatie van bedrijven in de bloementeelt, de gespecialiseerde tuinbouw en de aardappelsector voor inkomstenverlies of bijkomende kosten ten gevolge van de instorting van de vraag naar hun producten. Ook keurde de Europese Commissie [in mei een Nederlandse garantieregeling](#) goed om de kredietverzekeringsmarkt voor de handel te ondersteunen tijdens de uitbraak van het coronavirus.

De regeling houdt in:

- ✓ De kredietverzekeraars handhaven hun huidige niveau van bescherming ondanks de economische moeilijkheden waarmee bedrijven te kampen hebben als gevolg van de uitbraak van het coronavirus;
- ✓ De garantie is beperkt tot het dekken van handelskrediet dat tot eind dit jaar ontstaat;
- ✓ De regeling staat open voor alle kredietverzekeraars in Nederland;
- ✓ Het garantiemechanisme waarborgt risicodeling tussen de verzekeraars en de Staat, tot een bedrag van 1 miljard EUR, en voorziet in een extra vangnet dat zo nodig maximaal 12 miljard EUR in totaal kan dekken.

In mei vroeg Nederland eveneens goedkeuring voor meer ondersteuning van het MKB. De Europese Commissie keurde de Nederlandse steunregeling van € 713 miljoen goed ter ondersteuning van het MKB. De steun betreft garanties voor leningen met een nominaal leningbedrag tussen € 10.000 en € 50.000. De staatsgarantie dekt 95% van de lening. De garantieregeling geldt niet voor MKB bedrijven in de sectoren commercieel onroerend goed, de financiële sector, de door de overheid gefinancierde gezondheidszorg, de visserij, de aquacultuur en de landbouw. De maatregel zal naar verwachting 30.000 bedrijven ondersteunen.

In juni keurde de Commissie de Nederlandse regeling goed, met een geschat budget van € 1,4 miljard, ter directe ondersteuning van MKB bedrijven. De overheidssteun betrof directe subsidies van maximaal € 50.000 per bedrijf. De regeling staat open voor MKB-bedrijven die actief zijn in alle sectoren, met enkele uitzonderingen die door Nederland zijn gedefinieerd, namelijk bedrijven die actief zijn in de primaire productie van landbouwproducten, in de verwerking en afzet van landbouwproducten en in de visserij- en aquacultuursector. De maatregel zal naar verwachting 200.000 bedrijven ten goede komen.

Eveneens in juni keurde de Europese Commissie een Nederlandse regeling van € 160 miljoen goed. De staatssteunregeling in kwestie dient ter compensatie van bedrijven die speciale vervoersdiensten aanbieden voor specifieke groepen, zoals kinderen en ouderen die niet in staat zijn om met het reguliere openbaar vervoer naar school of naar bepaalde sociale activiteiten te gaan. In Nederland zijn deze speciale vervoersdiensten zwaar getroffen door de coronavirusgerelateerde maatregelen van de overheid, zoals het sluiten van scholen, regels voor sociale distantie en beperkingen op grotere bijeenkomsten. Volgens de Nederlandse regeling hebben de transportbedrijven recht op een vergoeding in de vorm van directe subsidies voor maximaal 80% van de door annuleringen gederfde inkomsten. De vergoeding kan worden toegekend tot en met 31 december 2020 voor geleden schade tussen 15 maart en 30 juni 2020.

In juli keurde de Europese Commissie de Nederlandse regeling van € 25 miljoen goed waarbij rentesubsidies worden verstrekt voor leningen aan kleine en microbedrijven. De regeling zal worden beheerd door Qredits, een microkredietverstrekker zonder winstoogmerk. De maatregel is bedoeld om de toegang tot liquiditeit te waarborgen voor kleine en micro-ondernemingen die actief zijn in alle sectoren die door de uitbraak zijn getroffen, en hen zo te helpen de continuïteit van de economische activiteit te behouden. De Commissie stelde vast dat de Nederlandse maatregel voorwaarden bevat die in overeenstemming zijn met de Tijdelijke Kader.

Met name:

- Alleen nieuwe leningen komen in aanmerking;
- Het steunbedrag is beperkt tot € 25.000 per bedrijf;
- Ondernemingen die vóór 31 december 2019 in moeilijkheden verkeerden, komen niet in aanmerking; en
- Er zijn waarborgen om ervoor te zorgen dat de steun wordt doorgegeven aan de eindbegunstigden.

Op 13 juli keurde de Commissie ook de aparte staatssteunregeling voor KLM ter waarde van 3,4 miljard euro goed. De Eurocommissaris voor Mededinging, Vestager, benadrukte hierbij: *"KLM speelt een cruciale rol voor de Nederlandse economie in termen van banen en de toegang tot de wereld. De crisis heeft de luchtvaartsector bijzonder hard getroffen. Met deze staatsgarantie en lening van de Staat voor in totaal 3,4 miljard EUR krijgt KLM de liquiditeit die het bedrijf dringend nodig heeft om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus. Nederland heeft aan de steunmaatregel een aantal voorwaarden verbonden wat betreft winstallocatie, arbeidsvoorwaarden en duurzaamheid. Zeer goed. De lidstaten kunnen maatregelen zelf zodanig vormgeven dat deze aansluiten bij hun beleidsdoelstellingen en de EU-regels."*

Een paar dagen later keurde de Europese Commissie een Nederlandse regeling van €77 miljoen goedgekeurd ter ondersteuning van aanbieders van huisartsenzorg, wijkverpleging, geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijke ondersteuning. De maatregel zal zorgverleners ondersteunen die zich richten op het verlenen van thuiszorg aan patiënten die het meest worden getroffen door de noodzakelijke sociale distantieregels opgelegd door de Nederlandse overheid om de verspreiding van het coronavirus (bijv. ouderen, mensen met een zwakke gezondheid en geesteszieke patiënten). De ondersteuning zal de vorm aannemen van directe subsidies voor de aankoop, leasing, licenties en implementatie van e-healthtoepassingen, die bijdragen aan de continuïteit van ondersteuning en zorg op afstand voor patiënten die nu thuis blijven tijdens de uitbraak van het coronavirus.

Ook werd in juli de Nederlandse maatregel ter waarde van 165 miljoen euro goedgekeurd ter ondersteuning van de vijf Nederlandse Reisgarantiefondsen die in Nederland garantieregelingen voor pakketreizen uitvoeren. De steun, in de vorm van gesubsidieerde leningen, is bedoeld om ervoor te zorgen dat de vijf fondsen voldoende liquiditeit hebben om alle betalingen van reizigers te garanderen voor pakketreizen die moesten worden geannuleerd vanwege de uitbraak van het coronavirus. Door de garantie uit te breiden naar vouchers die door reisorganisaties worden aangeboden, moedigt de maatregel reizigers ook aan vouchers te accepteren in plaats van direct af te lossen, waardoor het grote liquiditeitstekort waarmee de Nederlandse reisbranche kampt, wordt verzacht.

Verlenging en verruiming tijdelijke kaderregeling staatssteun voor bedrijven

Op 13 oktober besloot de Europese Commissie de tijdelijke kaderregeling voor [overheidsstaatssteun met zes maanden te verlengen](#) tot 30 juni 2021. Margrethe Vestager, de Eurocommissaris Mededinging, zei in een [interview met de Volkskrant op 14 oktober](#): *“De bedragen zijn inderdaad indrukwekkend: ruim 2.900 miljard euro aan staatssteun. Iets meer dan de helft is voor Duitse bedrijven, Italië en Frankrijk nemen ieder zo’n 15 procent voor hun rekening, de overige 24 lidstaten de rest. Het is spijtig dat niet alle lidstaten hun bedrijven evenveel kunnen steunen. De verschillen zijn groot. Ik heb de lidstaten gevraagd: hebben jullie die staatssteun daadwerkelijk ook al gegeven? Bovenop de ruim 2900 miljard aan staatssteun zijn er nog de miljarden die regeringen betalen voor arbeidstijdverkorting”.*

Met de verlenging van de tijdelijke kaderregeling staatssteun aan bedrijven wordt ook een nieuwe maatregel ingevoerd om de lidstaten in staat te stellen bedrijven te ondersteunen waarvan de omzet als gevolg van de uitbraak van het coronavirus met ten minste 30% is gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2019.

Deze staatssteun kan bijdragen aan een deel van de vaste kosten van het bedrijf in kwestie met een maximumbedrag van 3 miljoen euro per bedrijf. Volgens de Commissie dient de nationale overheidssteun aan deze bedrijven (door tijdelijk aan een deel van hun kosten bij te dragen) om een verslechtering van hun kapitaalpositie te voorkomen, hun bedrijfsactiviteit te behouden en hun een stevig platform voor herstel te bieden.